

REPUBLIKA HRVATSKA

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

- NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU S KONACNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, 28. lipnja 2004.

I USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u clanku 2. stavku 4. alineji 1. i clanku 50. Ustava Republike Hrvatske.

II OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTECI I RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Ocjena stanja

Danas važeći Zakon o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) stupio je na snagu 23. travnja 1994., te je u tri navrata mijenjan i dopunjavan i to 1998., 2000. i 2002. godine. Ovaj Zakon uređuje ustrojstvo sustava prostornog uređenja, pracenje stanja u prostoru, donošenje dokumenata prostornog uređenja, provedbu dokumenata prostornog uređenja (izdavanje lokacijskih dozvola i izvoda iz detaljnih planova uređenja) te nadzor nad provedbom tog Zakona.

U tijeku primjene Zakona o prostornom uređenju, kroz analizu dokumenata pracenja stanja u prostoru, dokumenata prostornog uređenja, upravne i upravno – sudske prakse, velikog broja predstavki i upita fizickih i pravnih osoba, te tijela državne vlasti i vlasti lokalne i područne (regionalne) samouprave, uoceno je neracionalno i neprihvatljivo korištenje prostora Republike Hrvatske, u kvantitativnom i kvalitativnom smislu, a čime je u najvećoj mjeri pogodeno obalno područje mora. U tom smislu, stanje u prostoru Republike Hrvatske, uz ostalo, obilježava:

- nedovoljno promišljena funkcionalna i sadržajna preobrazba pojedinih područja u korištenju i namjeni zemljišta,
- raspršena i cesto stihijska gradnja u naseljima i izvan građevinskih područja, osobito zbog nepoštivanja zajedničkih i dugoročnih potreba u očuvanju prostora i zdravom okolišu,
- nedovoljno korištenje postojećih potencijala u izgrađenim zonama (urbana obnova, transformacija, modernizacija),
- neracionalno korištenje zemljišta za gradnju u naseljima nedostatne opremljenosti komunalnom infrastrukturom,
- neuskladenost interesa i pritisci korištenja potencijala mora, morske obale, te šireg obalnog područja i otoka,
- koncentracija izgradnje u kontaktnoj liniji kopno-more i privatizacija pomorskog dobra,
- provedba koncepta "masovnog turizma" te neartikuliranost i bespoštedna profitna turistička izgradnja osobito na obalnom području (u javnosti poznata pod pojmom "betonizacija" i "apartmanizacija" obale) i
- pad kvalitete urbanističkog planiranja, nedovoljno operativan nadzor i nedovoljno kvalitetno stanje struke.

Obalno područje mora u gospodarskom, ali i u svakom drugom pogledu predstavlja najosjetljiviji i najnapadaniji dio prostora Republike Hrvatske

pa stoga zahtjeva posebnu skrb države i hitno poduzimanje mjera za otklanjanje naprijed opisanih negativnih pojava.

Osim toga, tijekom primjene Zakona o prostornom uređenju uoceno je da je pojedine odredbe tog Zakona radi njegove nedvojbene i učinkovite provedbe potrebno hitno promijeniti, doraditi ili precizirati. Zakon o prostornom uređenju posebno je potrebno uskladiti s Zakonom o gradnji i Zakonom o komunalnom gospodarstvu, a o kojem uskladenju ovisi mogućnost odnosno efikasnost provedbe ovih, međusobno usko povezanih, zakona, tj. mogućnost dobivanja odgovarajućih dozvola i gradnje, te uređenja građevinskog zemljišta odnosno izgradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

Takoder, Zakon o prostornom uređenju potrebno je u terminološkom smislu uskladiti s Ustavom Republike Hrvatske, Zakonom o sustavu državne uprave, Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave i Zakonom o komunalnom gospodarstvu, a koji su donijeti nakon njegova stupanja na snagu.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Ovim Zakonom trebaju se urediti slijedeca osnovna pitanja:

- određuje se zaštitno obalno područje kao područje od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, te se uvodi kontrola zakonitosti prostornih planova na tom području,
- omogućava se proširenje područja rada Savjeta Države,
- uvodi se obaveza izrade zajedničkih prostornih planova uređenja općina i gradova na jednom otoku,
- uvodi se mogućnost izrade jednostavnijih prostornih planova uređenja općina za koje se utvrdi da nemaju dovoljno financijskih sredstava za izradu tih planova, ako se u njima ne planira znatniji razvoj,
- određuje se rok općinama i gradovima za donošenje prostornog plana uređenja općine i grada,
- uvodi se srednjoročni program mjera za unapređenje stanja u prostoru (četverogodišnji) umjesto dosadašnjeg dvogodišnjeg,
- profesionalizira se priprema postupka izdavanja lokacijske dozvole tj. izrade idejnog rješenja za izdavanje lokacijske dozvole,
- uređuje se postupak izdavanja izvoda iz detaljnog plana uređenja,
- uređuje se postupak parcelacije građevinskog zemljišta i utvrđivanja zemljišta nužnog za redovnu uporabu zgrade
- povećavaju se ovlasti urbanističke inspekcije, te se učinkovitije uređuje nadzor nad zakonitošću dokumenata pracenja stanja u prostoru i dokumenata prostornog uređenja,
- postrožuju se kazne za propisane prekršaje i
- tekst Zakona o prostornom uređenju terminološki se uskladuje s Ustavom Republike Hrvatske, Zakonom o sustavu državne uprave, Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave i Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Posljedice koje ce donošenjem Zakona proisteci i razlozi zbog kojih se predlaže donošenje Zakona po hitnom postupku

Donošenjem ovoga Zakona po hitnom postupku sukladno clanku 159. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine", broj 6/02 – pročišćeni tekst) stvorit ce se nužni uvjeti za racionalno korištenje i gospodarenje obalnim podrucjem mora i kontinentalnim podrucjima koja nisu dovoljno razvijena, te ce se omoguciti ucinkovitije uredenje gradevinskog zemljišta u svim jedinicama lokalne samouprave. Osim toga donošenjem ovoga Zakona omogucit ce se ucinkovita provedba Zakona o gradnji i Zakona o komunalnom gospodarstvu. Na taj nacin stvorit ce se uvjeti za sprjecavanje naprijed opisanih štetnih pojava u prostoru i uvjeti za sanaciju nastalih posljedica, a koje štetne pojave ako se nastave odnosno ako se u kratkom roku ne saniraju neminovno dovode do gubitka osnovnih gospodarskih resursa, a što ce dovesti do nastajanja vecih i trajnih poremećaja u gospodarstvu. Zato se u svrhu stvaranja navedenih uvjeta odnosno sprjecavanja nastajanja navedenih poremećaja u gospodarstvu predlaže donošenje predmetnog Zakona po hitnom postupku.

III OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provodenje ovoga Zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz proračuna Republike Hrvatske.

IV ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNA ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU

Clanak 1.

U Zakonu o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) u clanku 6. stavku 1. rijeci: "Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja" zamjenjuju se rijecima: "Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva".

U stavku 3. rijeci: "ministar prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja" zamjenjuju se rijecima: "ministar zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva".

Clanak 2.

Clanak 8. mijenja se i glasi:

"Pravna osoba registrirana za obavljanje strucnih poslova prostornog uređenja može izradivati prostorne planove i strucne podloge za izdavanje lokacijskih dozvola.

Ovlašteni arhitekt koji samostalno obavlja strucne poslove prostornog uređenja može izradivati detaljne planove uređenja, strucne podloge i idejna rješenja za izdavanje lokacijskih dozvola.

Ovlašteni arhitekt koji samostalno obavlja strucne poslove prostornog uređenja može imati samo jedan ured."

Clanak 3.

Clanak 8a. mijenja se i glasi:

"Pravna osoba odnosno ovlašteni arhitekt iz clanka 8. stavka 1. odnosno stavka 2. ovoga Zakona može zapoceti obavljati strucne poslove prostornog uređenja samo ako ima suglasnost Ministarstva.

Suglasnost iz stavka 1. ovoga clanka oduzet ce se ako pravna osoba odnosno ovlašteni arhitekt prestane ispunjavati uvjete propisane za davanje suglasnosti ili ako strucne poslove prostornog uređenja obavlja protivno ovom zakonu ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Uvjete i mjerila za davanje i oduzimanje suglasnosti iz stavka 1. ovoga clanka, te uvjete koji moraju biti ispunjeni za izradu prostornih planova, propisuje ministar."

Clanak 4.

U clanku 9. stavku 3. iza rijeci: "ovoga Zakona" dodaju se rijeci: ", te obavlja druge poslove odredene programom rada Savjeta kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske"

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:
"Clanovima Savjeta pripada naknada za rad u Savjetu koju određuje ministar."

Clanak 5.

U clanku 10. stavku 2. rijeci: "dvogodišnje izvješće" zamjenjuje se rijecima: "cetverogodišnje izvješće".

Clanak 6.

U clanku 11. stavku 1. rijeci: "dvogodišnji program" zamjenjuje se rijecima: "cetverogodišnji program".

U stavku 2. rijeci: "sadrži procjenu potrebe izrade" zamjenjuju se rijecju: "određuje".

U stavku 3. rijeci: "može se utvrditi" zamjenjuje se rijecima: "utvrđuje se".

U stavku 4. rijeci: "komunalnih i telekomunikacijskih instalacija, objekata i uredaja individualne i zajednicke potrošnje" zamjenjuje se rijecima: "objekata i uredaja komunalne infrastrukture, objekata za opskrbu elektricnom energijom, zdravstvenih objekata, odgojnih i obrazovnih objekata i drugih infrastrukturnih objekata".

Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:
"Izmjena i/ili dopuna programa mjera može se donijeti samo za dvogodišnje razdoblje na temelju analize odgovarajućeg dijela izvješća, a iznimno od toga uz suglasnost ministarstva."

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Clanak 7.

U clanku 11a. rijeci: "županijskom odnosno Gradskom uredu" zamjenjuju se rijecima: "uredu državne uprave u županiji odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba".

Clanak 8.

U clanku 12. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:
"Dokumenti prostornog uređenja imaju snagu i pravnu prirodu podzakonskog propisa."

Clanak 9.

U clanku 22. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"Prostorni plan nacionalnog parka, parka prirode i podrucja posebnih obilježja određenih Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, donosi Hrvatski sabor."

Clanak 10.

U clanku 24. stavku 1. rijeci: "županijskog ureda nadležnog za poslove prostornog uređenja" zamjenjuju se rijecima: "ureda državne uprave u županiji".

U stavku 2. rijeci: "Županijski ured" zamjenjuju se rijecima: "Ured državne uprave u županiji".

Clanak 11.

Iza clanka 24. dodaje se clanak 24a. koji glasi:

" Clanak 24a.

Za podrucje otoka koji ima dvije ili više jedinica lokalne samouprave izrađuje se zajednicki prostorni plan uređenja općine i grada.

Prostorni plan iz stavka 1. ovoga clanka donose vijeca jedinica lokalne samouprave za cije se podrucje plan izrađuje."

Ako vijeca jedinica lokalne samouprave ne donesu prostorni plan iz stavka 1. ovoga clanka u propisanom roku, ovaj plan donosi županijska skupština u roku od 30 dana od dana isteka roka.

Clanak 12.

U clanku 26b. stavku 1. rijeci: ", odnosno Programu mjera" brišu se.

Clanak 13.

U clanku 28. rijeci: ", odnosno programu mjera" brišu se.

Clanak 14.

U clanku 31. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"Općine koje mogu donijeti prostorni plan uređenja općine sa smanjenim sadržajem i smanjeni sadržaj tih planova odredit će i propisat ministar."

Clanak 15.

Clanak 35. mijenja se i glasi:

"Lokacijsku dozvolu izdaje ured državne uprave u županiji, odnosno ured Grada Zagreba nadležan za poslove prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: nadležni ured), na cijem se području planira zahvat u prostoru.

Ministarstvo izdaje lokacijsku dozvolu za objekte od važnosti za Državu i za zahvate u prostoru koji obuhvacaju područja dviju ili više županija odnosno Grada Zagreba, te daje suglasnost za izdavanje lokacijske dozvole iz stavka 1. ovoga clanka za objekte određene propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

U postupku izdavanja lokacijske dozvole iz stavka 2. ovoga clanka Ministarstvo pribavlja od nadležnog ureda mišljenje o dokumentaciji prostora koja utjece na zahvat u prostoru.

Mišljenje iz stavka 3. ovoga clanka nadležni ured dužan je dostaviti u roku od 30 dana. U slučaju da ne dostavi mišljenje u propisanom roku smatrat će se da je mišljenje dano.

Objekte od važnosti za Državu i objekte za koje je potrebno pribaviti suglasnost Ministarstva iz stavka 2. ovoga clanka određuje Vlada Republike Hrvatske.

Protiv lokacijske dozvole odnosno rješenja koju je izdao nadležni ured uz suglasnost Ministarstva odnosno kada je Ministarstvo odbilo izdati navedenu suglasnost, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor."

Clanak 16.

U clanku 37. stavak 3. mijenja se i glasi:

"Idejno rješenje može izraditi osoba koja je ovlaštena arhitekt odnosno ovlaštena inženjer građevinske struke ovisno o vrsti zahvata u prostoru. Iznimno za vlastite potrebe idejno rješenje može izraditi diplomirani inženjer arhitekture i građevinarstva i inženjer arhitektonske struke."

Clanak 17.

U clanku 37a. stavku 1. riječi: "županijski odnosno Gradski ured nadležan za poslove prostornog uređenja" zamjenjuju se riječima: "nadležni ured".

Clanak 18.

U clanku 39. riječi: "državne uprave" brišu se.

Clanak 19.

Clanak 40a. mijenja se i glasi:

"Za zahvate u prostoru iz clanka 34. stavka 3. alineje 1. ovoga Zakona nadležni ured na cijem se podrucju planira zahvat u prostoru izdaje izvod iz detaljnog plana uredenja.

U slucaju neuskladenosti detaljnog plana uredenja s dokumentom prostornog uredenja šireg podrucja nadležni ured rješenjem ce odbiti zahtjev za izdavanje izvoda, te ce podnositelja zahtjeva uputiti na podnošenje zahtjeva za izdavanje lokacijske dozvole.

Rješenje iz stavka 2. ovoga clanka dostavlja se i urbanistickoj inspekciji."

Clanak 20.

Clanak 43. mijenja se i glasi:

"Parcelacija zemljišta unutar granica gradevinskog podrucja i parcelacija gradevinskog zemljišta izvan granica tog podrucja, može se provoditi samo u skladu s lokacijskom dozvolom, detaljnim planom uredenja ili rješenjem iz clanka 43a. ovoga Zakona."

Clanak 21.

Iza clanka 43. dodaju se novi clanci 43a. i 43b. koji glase:

"Clanak 43a.

Kada za postojeću gradevinu nije utvrđena gradevna cestica ili zemljište nužno za redovnu uporabu gradevine, parcelacija zemljišta iz clanka 43. ovoga Zakona provodi se u skladu s rješenjem o utvrđivanju gradevne cestice.

Rješenje iz stavka 1. ovoga clanka može se donijeti ako su na istoj katastarskoj cestici izgradene dvije ili više gradevina koje gradevinski, funkcionalno ili tehnicko-tehnološki nisu cjelina, ako je gradevina izgradena na katastarskoj cestici cija je površina veca od površine nužne za redovnu uporabu gradevine, te u slucajevima kada je postojeća katastarska cestica, na kojoj je izgradena, takva da se ne može smatrati zemljištem nužnim za redovnu uporabu gradevine.

Rješenje iz stavka 1. ovoga clanka, na zahtjev zainteresirane stranke ili po službenoj dužnosti, donosi tijelo nadležno za izdavanje lokacijske dozvole na temelju dokumenata prostornog uredenja i drugih propisa, a ako to nije moguće onda u skladu s pravilima struke, vodeći računa da gradevna cestica koju odredi, oblikom i velicinom, omogućava redovnu uporabu gradevine.

Clanak 43b.

Akt o parcelaciji zemljišta unutar gradevinskog podrucja i gradevinskog zemljišta izvan granica tog podrucja provodi se u katastru zemljišta odnosno

katastru nekretnina temeljem parcelacijskog elaborata za koji je tijelo nadležno za izdavanje lokacijske dozvole izdalo potvrdu o njegovoj uskladenosti s lokacijskom dozvolom, detaljnim planom uređenja ili rješenjem iz članka 43. ovoga Zakona."

Članak 22.

U članku 45. stavak 2. mijenja se i glasi:

"U slučaju protivnosti prostornog plana odredbi propisa iz stavka 1. ovoga članka u provođenju zahvata u prostoru primjenjuje se odredba tog propisa."

Članak 23.

Iza članka 45. dodaje se članak 45a. koji glasi:

"Članak 45a.

U svrhu zaštite obalnog područja mora, te njegova svrhovitog, održivog i gospodarski učinkovitog korištenja, određuje se zaštićeno obalno područje koje obuhvaća sve otoke, pojas kopna u širini od 1000 m od obalne crte i pojas mora u širini od 300 m od obalne crte.

Zaštićeno obalno područje od posebnog je interesa za Republiku Hrvatsku.

Unutar zaštićenog obalnog pojasa ne može se graditi ako nije donesen urbanistički plan uređenja, osim objekata infrastrukture izvan granica građevinskog područja sukladno odgovarajućem dokumentu prostornog uređenja.

Svi prostorni planovi unutar zaštićenog obalnog područja i planovi čiji se dijelovi nalaze unutar tog područja, donose se po pribavljenoj suglasnosti Ministarstva.

Ministarstvo je suglasnost iz stavka 4. ovoga članka dužno dostaviti u roku od 60 dana od dana dostave prijedloga prostornog plana i obradenih primjedbi iznesenih u javnoj raspravi. U slučaju da Ministarstvo ne dostavi suglasnost u propisanom roku smatrat će se da je suglasnost dana."

Članak 24.

U članku 48. iza riječi: "lokalne" dodaju se riječi: "i područne (regionalne)".

Članak 25.

Članak 49. mijenja se i glasi:

"Inspektor će jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave rješenjem narediti otklanjanje nepravilnosti i/ili nezakonitosti u

Izvrješću odnosno Programu mjera, ili postupku njegove izrade odnosno donošenja, koju utvrdi u inspekcijskom nadzoru.

Ako jedinica lokalne odnosno podrucne (regionalne) samouprave ne postupi po rješenju iz stavka 1. ovoga clanka, Ministarstvo ce po prijedlogu inspektora ukinuti Izvrješće odnosno Program mjera."

Clanak 26.

Iza clanka 49. dodaje se clanak 49a. koji glasi:

"Clanak 49a.

Inspektor ce jedinici lokalne podrucne (regionalne) samouprave rješanjem narediti u primjerenom roku otklanjanje nepravilnosti i/ili nezakonitosti u dokumentu prostornog uredenja, postupku njegove izrade i/ili donošenja, koju utvrdi u inspekcijskom nadzoru.

Ako jedinica lokalne odnosno podrucne (regionalne) samouprave ne postupi po rješenju iz stavka 1. ovoga clanka inspektor ce od središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu i podrucnu (regionalnu) samoupravu zatražiti donošenje odluke o obustavi od primjene dokumenta prostornog uredenja ili njegove pojedine odredbe.

Na postupak stavljanja izvan snage dokumenta prostornog uredenja na temelju rješenja iz stavka 1. ovoga clanka ne primjenjuje se clanak 29a. ovoga Zakona. "

Clanak 27.

U clanku 50. stavku 2. rijeci: "dvije godine" zamjenjuju se rijecima: "godine dana".

Clanak 28.

Clanak 51. mijenja se i glasi:

"Ministarstvo ce po prijedlogu inspektora rješanjem oduzeti suglasnost za obavljanje strucnih poslova prostornog uredenja pravnoj osobi odnosno ovlaštenom arhitektu za koju se u inspekcijskom nadzoru utvrdi da ne ispunjava uvjete propisane za davanje te suglasnosti ili da strucne poslove prostornog uredenja obavlja protivno ovom zakonu ili propisu donesenom na temelju ovoga Zakona.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga clanka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Trgovacki sud ce u sudskom registru na temelju pravomocnog rješenja iz stavka 1. ovoga clanka po službenoj dužnosti brisati djelatnost obavljanja strucnih poslova prostornog uredenja.

Prijedlog i rješenje iz stavka 1. ovoga clanka dostavlja se i Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu."

Clanak 29.

U clanku 53. stavku 1. rijeci: "10.000,00 do 35.00,00" zamjenjuju se rijecima: "50.000,00 do 100.000,00".

U stavku 2. broj: "2.000,00" zamjenjuje se brojem: "5.000,00".

Clanak 30.

U clanku 53a. rijeci: "10.000,00 do 35.000,00" zamjenjuju se rijecima: "50.000,00 do 100.000,00".

U stavku 2. broj:"2.000,00" zamjenjuje se brojem: "5.000,00".

Clanak 31.

Clanak 53b. briše se.

Clanak 32.

U clanku 53c. rijeci: "5.000,00 do" brišu se.

Clanak 33.

U clanku 54. stavku 1. broj: "3.500,00" zamjenjuje se brojem: "10.000,00".

U stavku 2. rijeci: "2.000,00 do 5.000,00" zamjenjuju se rijecima: "5.000,00 do 10.000,00".

Clanak 34.

U clanku 55. stavku 1. rijeci: "5.000,00 do 10.000,00" zamjenjuju se rijecima: "10.000,00 do 20.000,00".

Clanak 35.

U svim odredbama Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) rijeci: "Hrvatski državni sabor" zamjenjuju se rijecima: "Hrvatski sabor", rijeci: "jedinica lokalne samouprave i uprave" u odgovarajućem broju i padežu zamjenjuju se rijecima: "jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave" u odgovarajućem broju i padežu, a riječ:"tijelo državne uprave iz članka 35. ovoga Zakona" odgovarajućem padežu zamjenjuju se rijecima: "tijelo nadležno za izdavanje lokacijske dozvole".

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clanak 36.

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da propis iz clanka 45. stavka 1. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) za provodenje tog zakona glede uređenja i zaštite obalnog područja mora, donese u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Obvezuje se ministar da propise iz clanka 3. i clanka 20. stavka 2. ovoga Zakona donese u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Do donošenja propisa iz stavka 1. ovoga clanka zabranjuje se gradnja i izdavanje lokacijskih dozvola u zaštićenom obalnom području.

Clanak 37.

Opcine i gradovi koji to još nisu učinili dužne su donijeti prostorni plan uređenja općine i grada najkasnije do 31. prosinca 2005. godine.

Clanak 38.

Granice područja za koje se izrađuje urbanistički plan uređenja i obveza izrade tog plana, te obveza izrade i granice obuhvata detaljnog plana uređenja, određene programom mjera donjetim do stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjuju se u izradi tih planova u razdoblju za koje su donijeti.

Clanak 39.

Opcine, gradovi i županije dužni su za prostorne planove iz clanka 23. ovoga Zakona, donesene do stupanja na snagu ovoga Zakona, ishoditi suglasnost ministarstva.

Do izdavanja suglasnosti ministarstva prostorni planovi iz clanka 23. ovoga Zakona ne primjenjuju se.

Clanak 40.

Do stupanja na snagu propisa iz clanka 3. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o izdavanju suglasnosti za upis u sudski registar pravnih osoba koje obavljaju stručne poslove prostornog uređenja ("Narodne novine", broj 127/99).

Do stupanja na snagu propisa iz clanka 15. ovoga Zakona ostaje na snazi Uredba o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku ("Narodne novine", broj 6/00).

Clanak 41.

Postupci izdavanja lokacijskih dozvola i prekršajni postupci zapoceti po Zakonu o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po tom zakonu.

Clanak 42.

Pravne osobe registrirane za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja i ovlaštene arhitekti koji samostalno obavljaju te poslove, dužni su ispuniti uvjete određene propisom iz članka 3. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu tog propisa.

Osobama koje ne ispune propisane uvjete u roku iz stavka 1. ovoga članka prestaje pravo na obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.

Clanak 43.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

O b r a z l o ž e n j e

Uz članak 1.

Odredbama ovoga članka Zakon o prostornom uređenju (u daljnjem tekstu: ZPU) uskladuje se s Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave.

Uz članak 2.

Odredbama ovoga članka određuju se stručni poslovi prostornog uređenja koje mogu obavljati pravne osobe registrirane za obavljanje tih poslova i ovlaštene arhitekti koji samostalno obavljaju ove poslove.

Uz članak 3.

Odredbama ovoga članka propisuju se obveza pribavljanja suglasnosti ministarstva za počinjanje obavljanja i obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, te se ovlašćuje ministra da propiše uvjete i mjerila za davanje i oduzimanje navedene suglasnosti te uvjeta koji moraju biti ispunjeni prilikom izrade prostornih planova.

Uz članak 4.

Odredbama ovoga članka omogućava se Vladi Republike Hrvatske da programom rada Savjeta za prostorno uređenje države proširi djelokrug njegovog rada ovisno o potrebama.

Uz članak 5. i 6.

Odredbama ovih članaka umjesto dvogodišnjeg izvješća o stanju u prostoru i dvogodišnjeg programa mjera za unapređenje stanja u prostoru uvodi se srednjoročno, tj. četverogodišnje izvješće i program mjera.

Osim toga ovim odredbama ZPU-u se terminološki uskladuje s Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Uz članak 7.

Odredbom ovoga članka ZPU-u se terminološki uskladuje s Zakonom o sustavu državne uprave.

Uz članak 8.

Odredbom ovoga članka određuje se snaga i pravna priroda dokumenata prostornog uređenja kao podzakonskih propisa.

Uz članak 9.

Odredbom ovoga članka određuje se nadležnost za donošenje prostornog plana nacionalnog parka, parka prirode i područja posebnih obilježja određenih Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, a koje planove prema toj odredbi donosi Hrvatski sabor.

Uz članak 10.

Odredbama ovoga članka ZPU-u se uskladuje s Zakonom o sustavu državne uprave.

Uz članak 11.

Odredbama ovoga članka uvodi se obveza jedinica lokalne samouprave koje se nalaze na istom otoku da donose zajednički prostorni plan uređenja općine i grada, te se propisuje ovlaštenje da ovaj plan donese županijska skupština ako ga jedinice lokalne samouprave ne donesu u zakonom propisanom roku.

Uz članak 12. i 13.

Odredbama ovih članaka briše se mogućnost određivanja obveze donošenja i određivanja obuhvata urbanističkog plana uređenja i detaljnog plana uređenja programom mjera za unapređenje stanja u prostoru, jer određivanje ove obveze odnosno obuhvata predstavlja predmet dokumenta prostornog uređenja.

Uz članak 14.

Odredbama ovoga članka omogućava se određivanje općina koje mogu donijeti prostorni plan uređenja općine sa smanjenim sadržajem i određivanje takvog smanjenog sadržaja u onim slučajevima u kojima se ocijeni da te općine nemaju dovoljno sredstava za izradu prostornih planova punog sadržaja, a za koje se općine istovremeno utvrdi da ne planiraju značajniji razvitak.

Uz članak 15.

Odredbama ovoga članka ZPU-u se uskladuje s Zakonom o sustavu državne uprave i Zakonom o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, te se uređuje pitanje mogućnosti izravnog pokretanja upravnog spora, odnosno nemogućnosti izjavljivanja žalbe protiv lokacijske dozvole i rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, a u donošenju koje dozvole odnosno rješenja je sudjelovalo Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva putem davanja odnosno odbijanja davanja suglasnosti.

Uz članak 16.

Odredbom ovoga članka profesionalizira se priprema dokumentacije potrebna za ishodenje lokacijske dozvole tako što se propisuje da idejno rješenje koje se prilaže uz zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole mora biti izradeno po ovlaštenom arhitektu odnosno inženjeru građevinske struke, s time da iznimno od toga za vlastite potrebe idejno rješenje može izraditi i diplomirani inženjer ili inženjer arhitektonske struke.

Uz članak 17.

Odredbom ovoga članka ZPU-u se uskladuje s Zakonom o sustavu državne uprave.

Uz članak 18.

Odredbom ovoga članka ZPU-u se uskladuje s Zakonom o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 19.

Odredbama ovoga članka uređuje se pitanje nadležnosti za izdavanje izvoda iz detaljnog plana uređenja te se razrješava u praksi nastala dvojba u pogledu postupanja u slučaju protivnosti detaljnog plana uređenja s planom šireg područja i to na način da se u takvom slučaju rješenjem odbija izdavanje izvoda, a podnositelj zahtjeva se upućuje na izdavanje lokacijske dozvole. O tome se radi poduzimanja odgovarajućih mjera prema takvom detaljnom planu uređenja obavještava urbanistička inspekcija.

Uz članak 20. i 21.

Odredbama ovih članaka (čl. 20. i dio čl. 21. - novi čl. 43b.) na jasan i nedvojbeni način se određuje obveza provedbe parcelacije građevinskog zemljišta u skladu s lokacijskom dozvolom, detaljnim planom uređenja ili rješenjem iz članka 43a. ZPU-a (rješenje kojim se utvrđuje zemljište nužno za redovnu uporabu građevine).

Odredbama dijela članka 21. (kojima se dodaje novi članak 43a.) uređuju se pitanja vezana uz određivanje zemljišta nužnog za redovnu uporabu građevine.

Uz članak 22.

Odredbom ovoga članka uređuje se način postupanja u provedbi zahvata u prostoru u slučaju protivnosti odredbe prostornog plana odredbi propisa o uređenju i zaštiti obalnog područja mora i voda, zaštićenih kulturno povijesnih spomeničkih cjelina i područja uz državnu granicu, a koje propise donosi Vlada Republike Hrvatske. Ovo pitanje riješeno je na način da se u takvim slučajevima izravno primjenjuje odredba propisa kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske.

Uz članak 23.

Odredbom ovoga članka dodaje se novi članak 45a., a kojim se uspostavlja zaštitno obalno područje mora koje se proglašava posebnim interesom Republike Hrvatske, te se određuju osnovna pravila za donošenje prostornih planova i gradnja u tom području.

Uz članak 24.

Odredbom ovoga članka ZPU-u se uskladuje s Zakonom o lokalnim i područnim (regionalnim) jedinicama samouprave.

Uz članak 25.

Odredbama ovoga članka ovlašćuje se urbanističkog inspektora da jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave rješenjem naredi otklanjanje nepravilnosti i/ili nezakonitosti koju u dokumentu procjena stanja u prostoru (izvješće o stanju u prostoru i program mjera za unapređenje stanja u prostoru) ili postupku njegova donošenja utvrdi u inspekcijskom nadzoru, a Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva se oglašuje da takav dokument ukine ukoliko navedena jedinica ne postupi po rješenju urbanističkog inspektora.

Uz članak 26.

Odredbom ovoga članka dodaje se novi članak 49a. kojim se ovlašćuje urbanističkog inspektora da jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave rješenjem naredi otklanjanje nepravilnosti i/ili nezakonitosti koju u dokumentu prostornog uređenja ili postupku njegove izrade i donošenja utvrdi prilikom inspekcijskog nadzora. Istim člankom isključuje se potreba provedbe javne rasprave o stavljanju izvan snage dokumenta prostornog uređenja kod kojega je urbanistička inspekcija utvrdila nepravilnosti ili nezakonitosti.

Uz članak 27.

Odredbom ovoga članka smanjuje se rok u kojemu Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva može po pravu nadzora poništiti lokacijsku dozvolu, rješenje o zadržavanju objekta u prostoru i akt o parcelaciji, koji su protivni zakonu i/ili drugim propisima. Ovaj rok sada iznosi godinu dana umjesto dvije godine kako je to bilo propisano do sada.

Uz članak 28.

Odredbama ovoga članka omogućava se Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva da po prijedlogu urbanističkog inspektora oduzme suglasnost za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja pravnoj osobi odnosno ovlaštenom arhitektu koji te poslove obavlja protivno zakonu ili drugom propisu.

Uz članak 29.do 34.

Odredbama ovih članaka povećavaju se kazne za prekršaje propisane ZPU-om.

Uz članak 35.

Odredbom ovoga članka ZPU-u se uskladuje s Ustavom Republike Hrvatske te Zakonom o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 36.

Odredbama ovoga članka određuju se rokovi Vladi Republike Hrvatske i ministru zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva za donošenje propisa za provedbu ZPU-a. Od svih propisa koje je potrebno donijeti za provedbu navedenog zakona istice se propis o uređenju i zaštiti obalnog područja mora kojega je potrebno donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona, s time da se do donošenja tog propisa zabranjuje gradnja i izdavanje lokacijskih dozvola u zaštićenom obalnom području.

Uz članak 37.

Odredbom ovoga članka propisuje se obveza općina i gradova koji to još nisu učinili da donesu prostorni plan uređenja općine i grada najkasnije do 31. prosinca 2005.

Uz članak 38.

Odredbom ovoga članka uređuje se primjena programa mjera za unapređenje stanja u prostoru u dijelu u kojem je određena obveza izrade urbanističkog plana uređenja i detaljnog plana uređenja i dijela u kojem je određen obuhvat tih planova.

Uz članak 39.

Odredbom ovoga članka propisana je obveza općina, gradova i županija da na sve planove u zaštićenom obalnom području pribave suglasnost Ministarstva, a do pribavljanja koje suglasnosti se navedeni planovi ne mogu primjenjivati.

Uz članak 40.

Odredbom stavka 1. ovoga članka ostavlja se na snazi Pravilnik o izdavanju suglasnosti za upis u sudski registar pravnih osoba koje obavljaju stručne poslove prostornog uređenja do donošenja odgovarajućeg pravilnika prema ovom Zakonu.

Odredbom stavka 2. ovoga članka ostavlja se na snazi Uredba o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku do donošenja odgovarajuće Uredbe prema ovom Zakonu.

Uz članak 41.

Odredbom ovoga članka određeno je da će se postupci izdavanja lokacijskih dozvola i prekršajni postupci započeti po ZPU-u do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti po tom zakonu.

Uz članak 42.

Odredbom ovoga članka određena je obveza pravnih osoba registriranih za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja i ovlaštenih arhitekata koji samostalno obavljaju te poslove da u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika kojim će se propisati uvjeti koje moraju ispunjavati, ispune te uvjete. Također propisana je i posljedica u slučaju neispunjavanja tih uvjeta, tj. prestanak prava na obavljanje navedenih poslova.

Uz članak 43.

Odredbom ovoga članka propisuje se dan stupanja na snagu Zakona.